Curtea Europeană a Drepturile Omului (CtEDO) a respins argumentele Rusiei privind eficiența “sistemului judiciar” din așa-numita „republica moldovenească nistreană”

Sorry, this entry is only available in Romanian. For the sake of viewer convenience, the content is shown below in the alternative language. You may click the link to switch the active language.

Curtea a subliniat că Federația Rusă, prin exercitarea constantă a controlului efectiv asupra regiunii transnistrene

prin sprijinul politic, economic și militar oferit autorităților separatiste, își asumă responsabilitatea pentru abuzurile grave ale drepturilor omului comise în regiune. Aceste abuzuri grave evidențiază lipsa de reparații disponibile pentru reclamanți și demonstrează necesitatea unei acțiuni urgente pentru a pune capăt impunității Federației Ruse.

În fața Curții, reclamantul Lypovcenko a invocat violarea drepturilor sale prevăzute de Articolul 3 (dreptul de a nu fi supus torturii), 5 § 1 (dreptul la libertate), 6 § 1 (dreptul la o justiție echitabilă), 13 (dreptul la un remediu efectiv) și 34 din Convenție (dreptul de a sesiza Curtea). Curtea a recunoscut violarea prevederilor sus-nominalizate și a dispus ca Guvernul Federației Ruse să plătească reclamantului suma de 26.000 Euro, în calitate de prejudiciu moral și suma de 4.000 Euro, în calitate de costuri și cheltuieli legate de reprezentare și asistență juridică furnizate de avocații Asociației Promo-LEX în procedura din fața Curții.

Plângerile lui Oleg Halabudenco au fost legate de interferența cu activitățile sale profesionale, confiscarea proprietății și restricțiile impuse asupra libertății sale de circulație, precum și de lipsa unui remediu efectiv pentru aceste încălcări. În fața Curții, reclamantul a invocat violarea drepturilor sale prevăzute de: Articolul 5 (dreptul la libertate), Articolul 6 (dreptul la o justiție echitabilă), Articolul 8 (dreptul la viața privată), Articolul 1 Protocolul 1 (dreptul la proprietate), Articolul 2, Protocolul Nr. 4

(dreptul la libertatea de circulație), Articolul 13 (dreptul la un remediu efectiv). Curtea a recunoscut violarea acestor drepturi și a dispus ca Guvernul Federației Rusă să plătească reclamantului suma de 6.500 Euro, în calitate de prejudiciu moral.

Semnificativ pentru ambele dosare a fost că, în acest caz, Federația Rusă a depus eforturi considerabile pentru a convinge Curtea de eficiența "sistemului judiciar" al "rmn". Guvernul rus a prezentat o descriere eronată a "sistemului judiciar" al "rmn", susținând, în mod nefondat, că acesta respectă standardele Convenției Europene a Drepturilor Omului. Acesta a recunoscut lipsa reglementărilor pentru anumite aspecte menționate de reclamant pe parcursul procedurii (organizarea sistemului judiciar, independența corpului disciplinar al judecătorilor, lipsa unui sistem transparent pentru repartizarea cazurilor). Însă consideră aceste aspecte drept "deficiențe temporare" care nu afectează sistemul în ansamblu.

Nicoleta Hriplivîi, avocată Promo-LEX implicată în acest caz, subliniază semnificația acestei hotărâri a Curții: „Această victorie ne dă o speranță, fiind încă un pas în demersul nostru de a trage la răspundere Federația Rusă pentru gravele abuzuri comise în regiunea transnistreană prin intermediul regimului de la Tiraspol. Tentativele lor de a legitimiza sistemul judiciar disfuncțional din așa-numita „rmn" au fost zădărnicite. Eșecul lor este o dovadă a diferenței enorme dintre realitatea din regiune și imaginea falsă prezentată de

Rusia. Este esențial să recunoaștem că respectarea drepturilor fundamentale și combaterea impunității sunt obligații esențiale ale statelor, indiferent de contextul geopolitic. Curtea reiterează responsabilitatea Rusiei pentru încălcările din regiune și obligă Republica Moldova să utilizeze toate instrumentele legale pentru a proteja drepturile omului pe teritoriul său. Faptul că Republica Moldova nu a fost trasă la răspundere astăzi, nu exclude tragerea la răspundere mâine. Este un apel clar către toate părțile implicate să ia măsuri concrete pentru asigurarea justiției și protecției drepturilor omului, oferind astfel speranță reclamanților că dreptatea va prevala în cele din urmă, chiar dacă astăzi pare ceva iluzoriu.”

Alexandru Postica, avocat Promo-LEX implicat în acest caz, a menționat că fiind prima Hotărâre a Curții, după declanșarea războiului Rusiei împotriva Ucraina, aceasta va determina modul de abordare a cauzelor similare care sunt pe rolul Curții și care se aflau la o etapa avansată de examinare. Importanța Hotărârii CtEDO este determină de analiza minuțioasă a elementelor care determină jurisdicția statelor ulterior anului 2016, când aceasta a fost reconfirmată prin mai multe Hotărâri ale CtEDO.